

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Горб Олександр, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Міжнародний Університет Фінансів
м. Київ, Україна
ORCID ID 0009-0003-0085-9210
e-mail: horb.aleksandr@gmail.com

Науковий керівник: Ляш Ольга, д. е. н., професор
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
м. Київ, Україна
ORCID ID: 0000-0002-7882-3942
e-mail: oliai@meta.ua

В умовах глобалізації та стрімкого розвитку технологій ефективне управління трудовими ресурсами набуває дедалі більшої значущості для забезпечення конкурентоспроможності підприємств. Система стимулювання праці є важливим інструментом управління, який безпосередньо впливає на продуктивність працівників, рівень їхньої мотивації та загальні фінансові результати організації.

Згідно з теорією Маслоу, мотивація працівників залежить від задоволення їхніх базових та вищих потреб, які включають фізіологічні умови, безпеку, соціальні контакти, визнання та самореалізацію. Водночас, на думку Герцберга, ключовими факторами мотивації є умови праці, оплата, кар'єрні перспективи, а також визнання досягнень співробітників. На сучасних підприємствах усе більшого значення набувають інтегровані підходи до стимулювання, які поєднують фінансові та нефінансові методи. До фінансових стимулів належать заробітна плата, премії, бонуси та матеріальна допомога. Нефінансові методи включають надання можливостей для професійного розвитку, поліпшення умов праці та створення сприятливого соціально-психологічного клімату в колективі. Метою дослідження є оцінка фінансових показників підприємства у поєднанні з аналізом задоволеності працівників для формування рекомендацій щодо підвищення ефективності системи стимулювання. Об'єктом дослідження обрано фінансові показники діяльності та мотивація праці на ТОВ «Прогрестех-Україна».

На ТОВ «Прогрестех-Україна» система стимулювання праці спрямована на підвищення ефективності працівників, оптимізацію витрат і досягнення високих фінансових показників. Однак у сучасному контексті підприємство стикається з викликами, пов'язаними зі зростанням адміністративних витрат, необхідністю адаптації системи стимулювання до потреб працівників різних категорій і вдосконаленням комунікацій між відділами. Таким чином, дослідження взаємозв'язку між системою стимулювання праці та фінансовими показниками є актуальним завданням, результати якого можуть стати основою для прийняття стратегічних рішень щодо підвищення ефективності діяльності підприємства.

Розпочнемо аналіз із вивчення витрат на оплату праці на ТОВ «Прогрестех-Україна». Згідно з Рис.1, витрати на оплату праці зростали протягом досліджуваного періоду, і, зокрема, з 2020 по 2022 рік, цей показник зріс більше ніж удвічі. Протягом 2020–2023 рр. показник також демонстрував зростання, хоча й менш стрімке, ніж у попередньому періоді, - в 1,07 рази або на 7,56%. Аналіз фінансових показників підприємства ТОВ «Прогрестех-Україна» за період 2020–2023 років продемонстрував помітну динаміку у доходах і витратах. Чистий дохід компанії зріс на 148%, що свідчить про розширення діяльності підприємства. Зростання забезпечено укладенням нових контрактів із міжнародними партнерами та активним впровадженням інноваційних рішень для підвищення якості послуг. Підвищення витрат на оплату праці корелює зі збільшенням чистого доходу від реалізації продукції. Це може вказувати на те, що інвестування в робочу силу здатне підвищити обсяги надання послуг, а відтак і збільшити прибутковість підприємства (Рис.1).

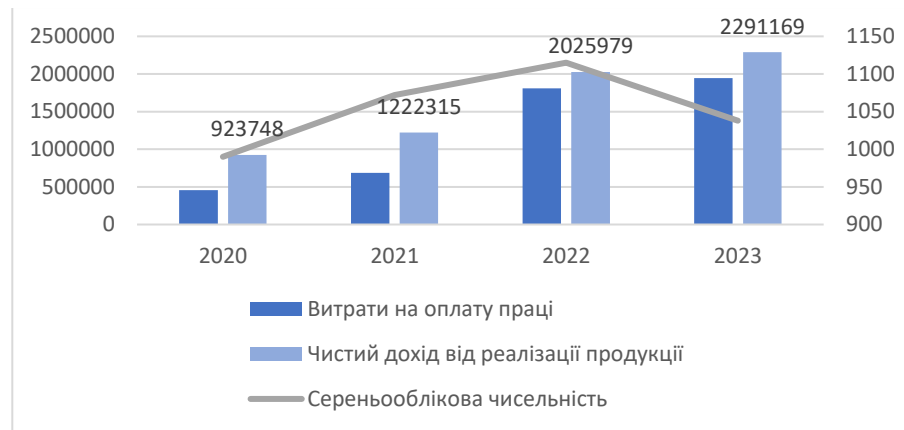

Рисунок 1 – Темпи росту витрати на оплату праці, середньооблікової чисельності персоналу та чистого доходу від реалізації продукції на ТОВ «Прогрестех-Україна», 2020-2023 рр.

Джерело: складено автором на основі [2].

Продуктивність праці зросла з 1059,45 тис. грн до 2207,29 тис. грн на одного працівника. Це стало можливим завдяки підвищенню кваліфікації працівників через програми навчання, а також ефективнішому розподілу завдань. Проте загальна ефективність використання ресурсів була обмежена високими адміністративними витратами, що вимагає подальшої оптимізації системи управління. Основними факторами збільшення собівартості продукції (на 1,1 млн грн) стали підвищення цін на сировину, матеріали та енергоресурси. Такий ріст витрат характерний для розширення виробництва, проте для збереження рентабельності доцільно оптимізувати процеси та зменшувати непродуктивні витрати. Однак аналіз співвідношення між рівнем адміністративних витрат і темпами зростання доходів підприємства вказує на низьку ефективність використання ресурсів у цій сфері. З метою підвищення ефективності адміністративних витрат доцільно впроваджувати автоматизовані системи управління, які дозволять скоротити потребу у великій кількості управлінського персоналу, зменшуючи тим самим фінансове навантаження на підприємство.

Результати опитування працівників ТОВ «Прогресех-Україна» показують, що хоча більшість працівників задоволені умовами праці, є аспекти, які потребують покращення.

64% респондентів позитивно оцінили рівень заробітної плати як конкурентоспроможний і водночас 28% працівників висловили потребу у підвищенні зарплати.

Основними причинами невдоволення були те, що система бонусів була нерівномірною, з великою різницею в доходах між менеджерами та професіоналами середньої ланки, а також те, що заробітна плата не індексувалася відповідно до зростання інфляції.

Така ситуація може призвести до плинності кваліфікованих спеціалістів, що негативно позначиться на загальній продуктивності компанії.

72% співробітників позитивно оцінюють кар'єрні перспективи в компанії і вважають, що в компанії створені умови для професійного розвитку.

Проте 18% респондентів вказали на відсутність прозорих правил фінансування.

Аналіз відповідей показав, що недостатньо уваги приділялося розробці чітких критеріїв оцінки результатів роботи, а оцінка потенціалу працівників проводилась нерегулярно.

Відсутність прозорості може призвести до низької мотивації працівників, особливо серед молодих спеціалістів, і негативно вплинути на відданість працівників і довіру до керівництва.

Умови праці та робочий клімат були позитивно оцінені 82% співробітників, які висловили задоволеність організацією робочого процесу. Водночас 15% працівників вказали на проблеми з комунікацією між відділами. Це обумовлено відсутністю налагоджених процесів міжфункціональної взаємодії та недостатнім використанням сучасних цифрових платформ для організації командної роботи. Неефективна комунікація між підрозділами створює перешкоди у виконанні міжфункціональних завдань, що уповільнює реалізацію проектів і може знижувати загальну ефективність діяльності підприємства (Табл.1).

Таблиця 1 – Результати анкетування співробітників ТОВ «Прогрестех-Україна»

Питання	Варіанти відповідей	Частка (%)
Задоволеність рівнем оплати праці	Задоволені	64
	Не задоволені	28
	Не визначились	8
Перспективи кар'єрного розвитку	Позитивно оцінюють	72
	Потребують прозорості	18
	Не визначились	10
Умови праці	Задоволені	82
	Потребують покращення	15
	Не визначились	3

Джерело: складено автором.

Результати аналізу фінансових показників і анкетування працівників ТОВ «Прогрестех-Україна» засвідчили низку сильних сторін у діяльності підприємства, а також виявили напрями, які потребують удосконалення. Оптимізація адміністративних витрат є пріоритетним завданням. Збільшення адміністративних витрат втричі за аналізований період свідчить про недостатню ефективність їх використання. Запровадження автоматизованих систем управління дозволить зменшити частку цих витрат у загальній структурі бюджету, забезпечуючи скорочення потреби у великій кількості управлінського персоналу та підвищення загальної продуктивності. Моніторинг результатів впровадження змін є важливим елементом підтримки ефективності. Рекомендується розробити систему оцінки, яка базуватиметься на аналізі ключових показників, таких як рентабельність, продуктивність праці та рівень задоволеності працівників. Такий підхід дозволить оперативно виявляти недоліки та вчасно вживати необхідних заходів.

Література:

1. Огляд досьє ТОВ «Прогрестех-Україна». YouControl. URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/39756886/ (дата звернення: 15.04.2024)
2. Прогрестех-Україна. URL: <https://progresstech.ua/> (дата звернення: 15.05.2024)
3. Keeplife. URL: <https://keeplife.org/> (дата звернення: 16.04.2024)
4. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 29.04.2024)
5. Грубина А. Недосяжна мрія чи втілювана ідея? Чотириденний робочий тиждень: світова практика, переваги та недоліки. ВІКНА. URL: <https://vikna.tv/dlia-tebe/robota/chotyrydennyj-robochij-tyzhden-perevagy-ta-svitovyi-dosvid/> / (дата звернення: 17.11.2024)

АНАЛІТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ІННОВАЦІЙ ПРИ СТРАТЕГІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Гришук Михайло, магістр
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
м. Київ, Україна

Науковий керівник: Вовк Ольга Миколаївна, д.е.н., професор
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
м. Київ, Україна
ORCID ID: 0000-0002-1680-1959

Процес цифрової трансформації шляхом впровадження інновацій стає важливим елементом у стратегії розвитку компаній, оскільки дозволяє використовувати нові можливості для вдосконалення бізнес-процесів і підвищення ефективності. Цифрова трансформація також включає в себе інновації, пов'язані з аналітикою великих даних, автоматизацією процесів, штучним інтелектом та хмарними технологіями. Кожен з цих елементів відіграє важ-